

Procés participatiu sobre el transport públic i la mobilitat sostenible

Bases del procés



Govern d'Andorra



Contingut

1.	Com hem arribat fins aquí?	2
2.	Per a què es vol fer el procés participatiu?	4
3.	De què parlarem?	4
4.	A qui va dirigit el procés participatiu?	5
5.	Com es podrà participar?	5
6.	Qui vetllarà pel procés?	7
7.	Quins límits té el procés participatiu?	8
8.	A què es compromet el Govern?	8

1. Com hem arribat fins aquí?

L'any 2022 el Govern d'Andorra va implementar la gratuïtat del servei d'autobusos nacionals com una de les mesures establertes per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania i fomentar la sostenibilitat, entre d'altres. Aquesta decisió ha fet que el nombre d'usuaris augmenti un 70%.

D'altra banda, la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic defineix la jerarquia de la mobilitat i encomana al Govern la creació d'una estratègia nacional de mobilitat.

Posteriorment, el 2020, s'elabora l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, un instrument que permet planificar, coordinar i racionalitzar les accions, les mesures i els projectes per lluitar contra el canvi climàtic. En aquesta Estratègia, en el seu programa "Descarbonització cap a la neutralitat de carboni: programes d'acció nacional per mitigar l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle", s'hi incorpora l'eix "Mobilitat sostenible, connectada i segura" amb les accions següents:

- Elaborar una estratègia nacional de mobilitat sostenible.
- Estudiar modes de transport alternatius (per exemple, el transport per cable), interoperables i accessibles (tant per mobilitat com per competitivitat econòmica).
- Regular i fomentar els plans de mobilitat sostenible per als treballadors.
- Electrificar la mobilitat.

- Implantar un pla d'ajudes que popularitzi l'ús del vehicle elèctric, especialment pel que fa als desplaçaments interns al país i als vehicles logístics.
- Diversificar els ajuts de mobilitat sostenible a través de premis o bonificacions per desplaçaments més sostenibles, com per exemple a través de la plataforma Mou T B.
- Fomentar la transició de vehicles de transport públic, de logística de distribució, de recollida de residus urbans, del sector de la construcció o dels ginys retrac de les pistes d'esquí, entre altres tipus de vehicles, cap a un model menys emissor, que tendeixi a ser de zero emissions, mitjançant, entre altres tecnologies, les basades en l'hidrogen verd.

Arran del que s'ha esmentat, el 2021 s'elabora l'Estratègia nacional de mobilitat (ENM), que té com a objectius reduir les emissions dels cotxes nous un 55% respecte al 2021, disminuir les emissions en la mobilitat interna i augmentar fins al 20% la fracció de turismes elèctrics (tots tres, d'ara fins al 2030), i aconseguir que totes les noves matriculacions de vehicles siguin de zero emissions (d'ara fins al 2035), per aconseguir la descarbonització del sector del transport el 2050.

L'Estratègia nacional de mobilitat aprovada l'any 2021 és un document de referència que ha de permetre fer la transició cap a un nou model de mobilitat, establint un full de ruta que permeti assolir la descarbonització d'aquest sector a l'horitzó 2050. La jerarquia de la mobilitat fixada per la Litecc determina els eixos estratègics de l'Estratègia:

1. Racionalització dels desplaçaments.
2. Foment dels desplaçaments a peu.
3. Impuls de la mobilitat amb vehicles de mobilitat personal (VMP) i bicicletes.
4. Foment del transport col·lectiu/compartit: inclou l'impuls de la intermodalitat de transports (facilitar la combinació de diferents tipus de transport) i dels vehicles col·lectius de baixes emissions (VBE).
5. Foment dels vehicles de baixes emissions.

Per desplegar l'Estratègia nacional de mobilitat, fins ara s'han elaborat el Pla director de la mobilitat d'Andorra amb vista al 2030 i el Pla director de mobilitat de la vall central (2018), i s'està treballant en tota una sèrie d'altres plans directors:

- Pla director de la mobilitat a peu a la vall central.
- Pla director pedalable de la vall central.
- Pla director del transport públic.
- Pla del foment del vehicle elèctric.
- Pla de connexions intermodals.
- Plans de mobilitat sostenible per al personal d'empreses (2022).



- En el marc del planejament urbanístic comunal, els plans de mobilitat parroquial (2023).

Tot això comporta que els reptes de futur en relació amb la mobilitat sostenible al país ja estan determinats, però cal concretar-los amb la implicació de la ciutadania i dels actors rellevants de la mobilitat, per fer-ne viable l'assoliment. D'aquí sorgeix la necessitat de desenvolupar un procés participatiu que permeti implicar i sensibilitzar els diversos actors relacionats amb la mobilitat i oferir-los l'oportunitat d'aportar les seves visions per tenir-les en compte en la determinació de les solucions que permetin assolir aquests reptes de futur.

2. Per a què es vol fer el procés participatiu?

L'objectiu general del procés participatiu és incorporar la visió i la percepció de la ciutadania i dels agents implicats en la mobilitat interna en les estratègies de futur que es defineixen per aconseguir una mobilitat més sostenible i una millora del transport públic.

Aquest objectiu es concretaria en els objectius específics següents:

1. Facilitar la deliberació entorn de les problemàtiques existents actualment en relació amb la mobilitat interna, tant a escala global com territorial de cada parròquia, i també sectorial, així com identificar quines són les prioritats percebudes.
2. Facilitar la deliberació sobre estratègies i accions de futur que poden afavorir una mobilitat més sostenible.
3. Sensibilitzar i corresponsabilitzar la ciutadania i altres agents relacionats amb la mobilitat envers la necessitat d'aconseguir una mobilitat més sostenible.
4. Promoure un transport públic de qualitat adaptat a les necessitats de la població.
5. Garantir un retorn transparent de l'impacte de les aportacions recollides durant el procés.

3. De què parlarem?

El debat estarà estructurat d'acord amb uns eixos temàtics determinats que facilitaran la comprensió sobre què es parlarà i obtenir resultats tangibles i útils per a la presa de decisions.

Tenint en compte que l'Estratègia nacional de mobilitat és la que ha de guiar el full de ruta per aconseguir una mobilitat més sostenible, els eixos d'aquest debat estan totalment alineats amb la mateixa Estratègia:

1. **Transport públic adaptat, competitiu i de qualitat**
Com està d'adaptat el transport públic a les necessitats de la ciutadania?



Quines són les principals mancances que té actualment? Quines potencialitats presenta actualment el transport públic, i com podem mantenir-les o potenciar-les de manera efectiva per respondre millor a les necessitats de la ciutadania?

2. **Mobilitat sostenible, connectada i segura**

Com afecta la mobilitat actual la qualitat de vida de la població?

Quines dificultats o barreres existeixen per moure's a peu o amb bicicleta?

Andorra és un país connectat quant a mobilitat?

3. **Ús del vehicle particular en el nou model de mobilitat**

Com es pot aconseguir un ús més racional del vehicle privat?

Cal limitar l'ús del vehicle privat?

Quin paper hi tenen els aparcaments?

4. **A qui va dirigit el procés participatiu?**

A tota la ciutadania, ja que la mobilitat interna l'afecta de forma directa, però també a altres agents relacionats amb la mobilitat, com són els sectors de l'hostaleria, el comerç i la restauració, el transportista tant de persones com de mercaderies, el de la construcció i el turístic, tant del teixit associatiu com de l'àmbit institucional.

Es tracta d'escoltar i tenir en compte totes les visions i els posicionaments des de diferents perspectives.

5. **Com s'hi podrà participar?**

El procés està estructurat en diferents fases d'informació i debat.

1. **Fase informativa**

S'oferirà tota la informació del context i del procés per garantir una participació de qualitat i amb coneixement.

Es farà una sessió informativa oberta a tothom.



DIA: 16 de gener del 2024

HORA: 19 h

LLOC: sala Consòrcia del Centre de Congressos d'Andorra la Vella

2. Fase de debat

S'organitzaran sessions de debat i deliberació territorials, una a cadascuna de les parròquies, dirigides a la ciutadania i als establiments ubicats en cadascuna.



PARRÒQUIA: Canillo

DIA: 29/1/2024

HORA: 20.30 h

LLOC: Palau de Gel



PARRÒQUIA: Encamp

DIA: 30/1/2024

HORA: 19 h

LLOC: sala de congressos del Complex Esportiu i Sociocultural



PARRÒQUIA: el Pas de la Casa (Encamp)

DIA: 31/1/2024

HORA: 20.30 h

LLOC: sala de conferències del Centre Esportiu



PARRÒQUIA: Ordino

DIA: 1/2/2024

HORA: 20.30 h

LLOC: Auditori Nacional



PARRÒQUIA: la Massana

DIA: 5/2/2024

HORA: 19 h

LLOC: sala dels Arcs



PARRÒQUIA: Andorra la Vella

DIA: 6/2/2024

HORA: 20.30 h

LLOC: Centre Cultural La Llacuna



PARRÒQUIA: Sant Julià de Lòria

DIA: 7/2/2024

HORA: 19 h

LLOC: sala Sergi Mas



PARRÒQUIA: Escaldes-Engordany

DIA: 8/2/2024

HORA: 19 h

LLOC: vestíbul de la sala Prat del Roure



També es farà una **sessió de debat i deliberativa** dirigida a **agents de sectors específics** relacionats amb la mobilitat interna.



DIA: 29/1/2024

HORA: 10 h

LLOC: sala Consòrcia del Centre de Congressos d'Andorra la Vella

Posteriorment a les sessions anteriors, es portarà a terme una **sessió plenària** amb les persones participants en les sessions de debat i deliberació territorials i sectorial.



DIA: 29/2/2024

HORA: 19.30 h

LLOC: sala Consòrcia del Centre de Congressos d'Andorra la Vella

En paral·lel, es podran presentar propostes a títol individual a través de la plataforma digital de participació ciutadana Visc.ad, indicant per a cada proposta l'eix de debat al qual fan referència.

3. Fase de retorn

Finalment, es durà a terme una sessió de retorn dels resultats del procés participatiu i de les propostes que tècnicament es consideri que responen als reptes de futur plantejats i que són viables per implantar.

6. Qui vetllarà pel procés?

El procés participatiu comptarà amb un grup motor creat per a l'ocasió, que serà l'òrgan que vetllarà pel bon disseny i l'execució del procés.

Aquest grup motor estarà format per responsables polítics i tècnics del Govern relacionats amb els departaments vinculats als objectius del procés participatiu. Concretament, en formaran part responsables de les secretaries i àrees següents:

- Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat.
 - Àrea de Transports.
 - Àrea de Mobilitat.
 - Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic.
- Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana.
 - Departament de Participació Ciutadana.



7. Quins límits té el procés participatiu?

El debat se centra en la mobilitat interna i en els tres eixos establerts, sense incloure-hi la mobilitat cap a l'exterior.

La valoració de les aportacions que es recullen durant el procés es basarà en els criteris següents:

- Que facin referència a competències directes del Govern.
- Que estiguin en línia amb els reptes marcats per l'Estratègia nacional de mobilitat i els plans directors referents a la mobilitat existents i tenir-los com a objectiu.
- Que no superin els límits pressupostaris establerts en la legislació vigent.

8. A què es compromet el Govern?

El Govern es compromet a valorar totes i cadascuna de les aportacions recollides durant el procés i a donar-los una resposta argumentada i comprensible, com també a incorporar en el full de ruta cap a una mobilitat més sostenible les que compleixin els criteris establerts.

Es garantirà, d'altra banda, la traçabilitat del procés, és a dir, el tractament que es dona a totes i cadascuna de les aportacions a través d'actes i informes de les sessions i dels resultats del procés, que es publicaran a la plataforma digital de participació ciutadana Visc.ad perquè estiguin a l'abast de tothom.